

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Mgr. Václavem Trajerem ve věci

žalobce: T. P., narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen Pavlem Uhlem, advokátem,
sídlem Kořenského 15, 150 00 Praha 5,

proti
žalovanému: Český báňský úřad,
sídlem Kozí 748/1, 110 00 Praha 1,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2020, č. j. SBS 15606/2020/ČBÚ-23,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2020, č. j. SBS 15606/2020/ČBÚ-23, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Obvodního báňského úřadu pro území kraje Ústeckého (dále jen „obvodní báňský úřad“) ze dne 26. 2. 2020, č. j. SBS 23811/2018/OBÚ-04/5. Tímto rozhodnutím obvodní báňský úřad shledal žalobce vinného z přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „horní zákon“), jehož se žalobce dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina na druhý skryvkový řez, k rypadlu KU 800/8/K105, organizace Severočeské doly a. s., IČO: 49901982, kde je vykonávána obvodním báňským úřadem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

řádně povolená hornická činnost a kam je vstup zakázán. Za spáchání uvedeného přestupku obvodní báňský úřad podle § 40a odst. 3 písm. a) horního zákona a v souladu s § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložil žalobci pokutu 8 000 Kč a současně mu uložil též povinnost uhradit náklady řízení 1 000 Kč. Žalobce se v žalobě zároveň domáhal toho, aby soud zrušil také zmíněné rozhodnutí obvodního báňského úřadu a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že došlo k zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčecí doby. Uvedl, že přestupek byl spáchán dne 30. 6. 2018, obvodní báňský úřad neučinil oznámení o zahájení řízení, které by přerušilo běh promlčecí doby a jako první úkon v řízení vydal dne 27. 2. 2019 příkaz. Žalobce proti tomuto příkazu podal včasný odpor, čímž došlo k jeho zrušení. Podle žalobce má účinky standardního meritorního rozhodnutí, včetně přerušení běhu promlčecí doby, pouze příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, a tím se stal pravomocným a vykonatelným. S názorem žalovaného, že pokud se příkaz v řízení z moci úřední, který byl prvním úkonem v takovém řízení, podáním odporu ruší, neoznamuje se poté zahájení řízení, protože funkci tohoto oznámení plní zrušený příkaz, žalobce nesouhlasil již v odvolání, neboť vychází z neplatné právní úpravy, konkrétně z § 20 odst. 2 věty poslední zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Nová právní úprava však toto ustanovení nepřevzala. Na podporu svého názoru, že příkaz, proti němuž byl podán odpor, nepřerušuje běh promlčecí doby, odkázal žalobce na komentář k zákonu o odpovědnosti za přestupky a na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2019, č. j. 20 A 4/2019-72.
3. V předmětné věci rozhodnutí o vině, které by mohlo mít účinky přerušení promlčení podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, bylo učiněno až dne 27. 2. 2020. Z uvedeného žalobce dovodil, že v jednoleté promlčecí době, která počala plynout dne 1. 7. 2018, nenastala žádná okolnost, jež by běh promlčecí doby přerušila nebo stavěla, a v dané věci tak ke dni 1. 7. 2019 zanikla odpovědnost za přestupek. Zároveň ani rozhodnutí o vině nebylo učiněno obvodním báňským úřadem v době jednoho roku od vydání příkazu, pokud bylo vydáno až dne 27. 2. 2020. Podle žalobce tak měl žalovaný řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky.
4. Žalobce dále namítal, že shromážděné podklady neumožňovaly obvodnímu báňskému úřadu vydat ve věci meritorní rozhodnutí o uznání viny žalobce a jeho následné potvrzení v odvolacím řízení. Samotné ztotožnění osoby, stejně jako fakt, že se udál přestupek, se podle žalobce opírá pouze o úřední záznamy policie. Osoba pachatele, průběh skutku a skutkový děj však musí být v řízení prokázány relevantními důkazy, zejména svědeckými výpověďmi nebo v souladu se zákonem pořízenými videozáznamy, atp. Totožnost osoby, která měla skutek spáchat, pak musí být doložena buď úředně (dokladem předloženým po zajištění) nebo jiným průkazným způsobem identifikace (otisky prstů, DNA), případně svědecky, kdy osoba, která pachatele osobně zná, dosvědčí jeho totožnost bezprostředně po zajištění a posléze v přestupkovém řízení, případně tak může být učiněno prostřednictvím rekognice.
5. Podle žalobce se jedná o zjevné porušení zásad presumpce neviny a *in dubio pro reo*, upravených také v § 69 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť obvodní báňský úřad uvedl, že „žalobce dle správního orgánu v rámci projednávání přestupku

nepředložil žádné relevantní skutečnosti, které by byly v rozporu se zjištěním správního orgánu“. Obviněný přitom není v řízení povinen prokazovat svou nevinu či zpochybňovat závěry, k nimž dospěla policie, kdy nositelem důkazní povinnosti, za dodržení citovaných zásad, je bezvýhradně správní orgán. Podle žalobce neprovedl obvodní báňský úřad ve věci žádný přímý důkaz její viny, ani neshromáždil propojený, na sebe navazující řetězec důkazů nepřímých, kdy za důkaz vůbec nelze považovat předložení dokladu totožnosti. Správní orgán také žádné porovnávání fotografií neprováděl, neboť v době, kdy měl občanský průkaz za účelem ověření totožnosti v dispozici, ležel spisový materiál se shromážděnými podklady zavřený na stole v kanceláři, kde ústní jednání proběhlo. Ostatně, v protokolu z jednání není o srovnání žádný záznam.

6. Žalobce považoval postup obvodního báňského úřadu za rozporný s konstantní judikaturou Nejvyššího správního soudu, ze které vyplývá, že úředním záznamem a oznámením o přestupku nelze ve správním řízení samostatně provádět dokazování, tyto slouží jen jako podklad k provádění dokazování. K tomuto odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 As 231/2017-49, ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 60/2016-30, ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008- 115, a ze dne 9. 9. 2010, č. j. 1 As 34/2010-73. Podotkl, že správní orgán je povinen vyhledávat a opatřovat si důkazy a podklady pro své rozhodnutí, avšak ve správním řízení nebylo provedeno žádné dokazování, ani výsledkem svědků či přehráním videozáznamu. K pravomocným příkazům z jiného správního řízení dodal, že jimi nemůže být prokázána jeho vina a předchozí neoprávněný postih nemůže být důvodem pro další neoprávněné potrestání, ani jimi není správní orgán vázán při posuzování viny.
7. V řízení žalobce rovněž namítal porušení zásady *ne bis in idem*, neboť přestupek, ze kterého byl uznán vinným, musel být spáchán v jednočinném souběhu s činem, za který již byl postižen. Závěr žalovaného, že přestupky žalobce byly spáchány ve vícečinném souběhu, neboť k nim došlo různými jednáními a k porušení rozdílných právních zájmů, nemá podle žalobce oporu v podkladech rozhodnutí. Měl za to, že jde o souběh jednočinný, jelikož v předchozí věci vedené Městským úřadem Litvínov byl pravomocně uznán vinným, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Dolů Bílina v katastrálním území obce Libkovice neuposlechl výzvu policisty tím, že vnikl do důlního díla. V nyní projednávané věci byl uznán vinným pro skutek spočívající v tom, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl do důlního díla – lomu Bílina. Skutečnost, že se jedná o tentýž skutek, podle žalobce vyplývá i z pokynu policisty, na který odkázal. Za shodné považoval i následky projednávaných přestupků, neboť pokyn byl policií uložen kvůli blízkosti důlního díla, aby byly ochráněny životy a zdraví účastníků akce a majetek vlastníka dolu, a stejná ochrana hodnot vyplývá i z cedula zakazující vstup. Zásada zákazu dvojího trestání upravená v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod nemůže být prolomena ani tím, že v případě naplnění znaků skutkových podstat více přestupků jedním jednáním je k jejich projednání příslušných více správních orgánů.
8. Dále žalobce konstatoval, že účastí na předmětném protestu nebyl naplněn materiální znak přestupku a důvodem vniknutí účastníků protestu na území, kde probíhá hornická činnost, byla dlouhodobá ochrana veřejného zájmu – konkrétně lidského života, zdraví, majetku, veřejných rozpočtů, životního prostředí a klimatu, neboť to vše prokazatelně a v masovém měřítku poškozují spalování hnědého uhlí, které se ve velkolomu Bílina těží. Uvedl, že žalovaným tvrzené ohrožení života a zdraví je nepodložené, neodůvodněné a neprokázané.

A i kdyby bylo prokázáno, že jednáním kladeným mu za vinu ohrozil sebe samého, nemůže mu být taková okolnost jakkoli kladena k tíži, jelikož sebeohrožení či sebepoškození nelze v právním řádu České republiky sankcionovat. Rovněž ohrožení ostatních aktivistů a zaměstnanců dolu z provedeního dokazování nijak nevyplývá. Z hlediska proporcionality to pak byl naopak klimatický protest, který se uskutečnil v zájmu ochrany života a zdraví, přičemž podle žalobce v žádném případě nebyl hrozícímu nebezpečí klimatické krize neadekvátní. Podotkl, že by se nejednalo o první případ, kdy by byl takový protest příslušnými orgány shledán legitimním, a že odmítavý postoj k pokračující těžbě hnědého uhlí je v souladu s cíli mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána. Protestující se snažili upozornit na změny klimatu i s odkazem na ústavně zaručené právo na příznivé životní prostředí podle čl. 35 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, právo na svobodu projevu podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod a právo na odpor podle čl. 23 Listiny základních práv a svobod. Závěrem dodal, že počínání účastníků protestu bylo legitimní, kdy naopak nevykazovalo potřebný stupeň společenské škodlivosti ve smyslu § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve svém vyjádření nejprve uvedl, že námitku zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím promlčení doby žalobce v odvolacím řízení neuplatnil. Příkaz, jenž je vydán jako první úkon ve věci podle § 90 odst. 1 a § 150 správního řádu, má dvojí povahu. Jednak představuje nepravomocné meritorní rozhodnutí a jednak supluje oznámení o zahájení řízení, neboť obsahuje veškeré náležitosti § 46 odst. 1 správního řádu. Z § 150 odst. 3 správního řádu podle žalovaného jednoznačně vyplývá, že podáním odporu se příkaz ruší, ale v řízení se ze zákona pokračuje. Vzhledem k tomu, že právní řád neumožňuje správnímu orgánu za této situace (znovu) zahájit správní řízení, nelze dospět k jinému závěru, než že zrušený příkaz v plném rozsahu a se všemi právními důsledky nahrazuje oznámení o zahájení řízení. Žalovaný proto trval na tom, že k přerušení běhu promlčecí doby došlo ve smyslu § 32 odst. 2 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky dne 13. 3. 2019, kdy byl doručen příkaz ze dne 27. 2. 2019, č. j. SBS 23811/2018/OBÚ-04/1 (pozn. soudu – příkaz byl doručen 13. 3. 2019). V nové promlčecí době jednoho roku pak obvodní báňský úřad vydal dne 26. 2. 2020 své rozhodnutí, čímž došlo k opětovnému přerušení běhu promlčecí doby. Podle žalovaného tedy nedošlo k zániku odpovědnosti za přestupek v důsledku uplynutí promlčecí doby.
10. Za nedůvodnou označil žalovaný také námitku neprokázání přestupku. Jelikož v rozhodnutí obvodního báňského úřadu je jasně specifikováno jednání žalobce a jsou zde uvedeny všechny skutečnosti týkající se předmětného skutku, jakož i následek tohoto jednání specifikovaný místem a datem, došlo podle žalovaného k naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku a obvodní báňský úřad zjistil všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce. Žalovaný odmítl, že by obvodní báňský úřad opřel svůj výrok pouze o úřední záznam a oznámení o přestupku, neboť v rámci rozhodování ověřil a doložil, že je v místě zadržení žalobce rozhodnutím obvodního báňského úřadu povolena hornická činnost na lomu Bílina a v době spáchání přestupku existovalo řádné vymezení hranice povolené hornické činnosti výstražnými tabulkami spojenými páskou a nápisy upozorňujícími na zákaz vstupu do ohraničené oblasti. Žalobce podle žalovaného rovněž nevyužil možnosti předložit důkazy svědčící v jeho prospěch. Žalovaný uvedl, že ačkoli úřední záznam nebyl vnímán jako důkaz, mohl z něj obvodní báňský úřad vycházet jako z podkladu pro rozhodnutí, a rozsudek Nejvyššího správního

soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 96/2008-115, označil žalovaný za nepřiléhavý. Z policejního spisu jednoznačně vyplývá, že žalobce byl policií zadržen na pracovní pláni prvního skryvkového řezu lomu Bílina s uvedenými souřadnicemi a následně eskortován k dalším úkonům, neměl u sebe průkaz totožnosti a odmítal součinnost s policií, která pořídila jeho fotografii, na jejímž základě byl policií následně ztotožněn. Žalobce navíc spáchal na stejném místě a téměř ve stejnou dobu v rámci svého jednání další přestupek, ze kterého byl pravomocně uznán vinným Městským úřadem Litvínov, což sám v žalobě uvedl. Podle žalovaného na něj lze tudíž pohlížet jako na osobu, která se podle pravomocného rozhodnutí nacházela na místě, kde je to zakázáno. V daném případě bylo spáchání přestupku žalobkyní jednoznačně prokázáno a bylo dostatečným způsobem zadokumentované policií. Další dokazování spáchání přestupku proto žalovaný označil za nadbytečné.

11. K námitce porušení zásady *ne bis in idem* žalovaný uvedl, že příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 5. 11. 2018, č. j. MELT/68865/2018, byla žalobci pravomocně uložena pokuta za nesplnění pokynu policisty k zajištění účelu shromáždění podle § 8 odst. 4 zákona č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o právu shromažďovacím“), který byl vydán za účelem zajištění řádného a pokojného průběhu shromáždění jakožto projevu ústavou zaručeného shromažďovacího práva. Příkazem Města Litvínov ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. MELT/68836/2018, č. j. OKT/682/2018/ŠIK, byla žalobci pravomocně uložena pokuta za přestupek proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. a) zák. č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, (dále jen „zákon o některých přestupcích“), kterého se žalobce dopustil neuposlechnutím výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Rozhodnutím obvodního báňského úřadu byl žalobce shledán vinným z porušení jiných významných zájmů chráněných horním zákonem, konkrétně došlo k ohrožení zdraví a života jeho samotného, ostatních aktivistů i zaměstnanců dolu. Podle žalovaného je tedy evidentní, že porušení či ohrožení chráněného zájmu, tedy právně významný následek, je u obou řízení, ve kterých byl žalobce uznán vinným, odlišný. K dělení pachatelova jednání na různé skutky žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2015, č. j. 6 As 106/2014-25.
12. Žalovaný za nedůvodnou označil také námitku nenaplnění materiální stránky přestupku. Společenská nebezpečnost jednání žalobce spočívala v možnosti ohrožení života a zdraví nejen žalobce, ale i dalších přítomných aktivistů, jakož i zaměstnanců organizace Severočeské doly a. s., a v neposlední řadě rovněž ve vynuceném odstavení veškeré těžební technologie. K argumentaci žalobce, že jeho jednání podléhalo ochraně práva na svobodu projevu zaručeného čl. 17 Listiny základních práv a svobod, žalovaný uvedl, že odstavec 4 uvedeného článku připouští možnost zákonného omezení svobody projevu, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. V předmětném případě bylo toto právo omezeno tím, že vstup do prostoru lomu Bílina byl na základě zákona zakázán. Toto omezení bylo zákonem stanoveno právě z některých důvodů uvedených v citovaném ustanovení Listiny základních práv a svobod, tj. z důvodu ochrany práv a svobod jiných a z důvodu ochrany veřejného zdraví. Žalovaný rovněž nesouhlasil s názorem žalobce, že jeho počínání v rámci klimatické krize je legitimní a nevykazuje potřebný stupeň společenské škodlivosti. Jednáním žalobce podle žalovaného došlo rovněž k porušení právem chráněného zájmu na bezpečném a hospodárném dobývání výhradního ložiska, přičemž pojem bezpečné je třeba vztáhnout na bezpečnost a zdraví všech osob v zájmovém území vykonávané hornické činnosti, tedy včetně žalobce,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

který se v době před jeho zadržením nacházel na území dolu Bílina. Právo na svobodu projevu ani právo na příznivé životní prostředí však neopravňují žalobci bez jakýchkoli omezení a důsledků zasahovat do práv a svobod jiných osob, zejména v případě, kdy jsou tato realizována na základě řádného povolení vydaného na základě zákona, a ohrožovat přitom jiné ústavně a zákonem chráněné zájmy. Rovněž názor žalobce, že jednal v rámci ústavně zaručeného práva na odpor ve smyslu čl. 23 Listiny základních práv a svobod, žalovaný odmítl, neboť není zřejmé, jak by řádně povolené dobývání hnědého uhlí, které je plně v souladu se zákonem, mohlo odstraňovat demokratický řád lidských práv a základních svobod.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.
14. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
15. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Nejprve se soud zabýval otázkou, zda došlo k zániku odpovědnosti žalobce uplynutím promlčecí doby.
17. Podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona platí, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“* Za tento přestupek se podle § 40a odst. 3 písm. a) téhož zákona uloží pokuta do výše 15 000 Kč.
18. Z § 29 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že *„[o]dpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby.“* Podle § 30 téhož zákona *„[p]romlčecí doba činí a) 1 rok, nebo b) 3 roky, jde-li o přestupek, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč.“*
19. Podle § 31 odst. 1 věty první zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že *„[p]romlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku; dnem spáchání přestupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přestupek spáchán.“* Z § 32 odst. 2 písm. b) téhož zákona přitom plyne, že *„[p]romlčecí doba se přerušuje vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným, přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová.“* V § 32

odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je mimo jiné uvedeno, že „[o]dpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání.“

20. Z § 86 odst. 1 písm. h) zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že „[s]právní orgán usnesením zastaví řízení, jestliže odpovědnost za přestupek zanikla.“
21. Ze správního spisu soud zjistil veškeré podstatné skutečnosti, které měly vliv na posouzení běhu promlčecí doby. Za počátek běhu promlčecí doby je v tomto případě podle § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky považován den 1. 7. 2018, tedy den následující po dni, kdy byl spáchán přestupek (30. 6. 2018). Od tohoto dne započal běh jednoleté promlčecí doby, neboť se nejednalo o přestupek, za nějž je možné uložit pokutu ve výši alespoň 100 000 Kč. Konec této doby podle § 40 odst. 1 písm. b) správního řádu by bez dalšího připadl na 30. 6. 2019. Dne 27. 2. 2019 vyhotovil obvodní báňský úřad příkaz č. j. SBS 23811/2018/OBÚ-04/1. Z tiskového výstupu týkajícího se vypravení písemnosti založeného ve správním spisu je patrné, že k jeho vypravení (předání stejnopisu písemného vyhotovení k doručení) ovšem došlo až dne 7. 3. 2019, tj. vydán ve smyslu § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu byl příkaz až dne 7. 3. 2019 (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010-134). Tímto dnem byla podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky přerušena promlčecí doba, jelikož se jednalo o rozhodnutí, kterým byl žalobce uznán vinným a došlo k jeho vypravení, tedy k vydání. Dnem 8. 3. 2019 tedy počala běžet nová promlčecí doba, jejíž konec by bez dalšího připadl na 7. 3. 2020. Proti příkazu podal žalobce dne 21. 3. 2019 odpor. Obvodní báňský úřad ve věci rozhodl rozhodnutím ze dne 26. 2. 2020, č. j. SBS 23811/2018/OBÚ-04/5, které bylo vypraveno (a tedy i vydáno) dne 27. 2. 2020.
22. Z výše uvedeného je zřejmé, že konec nové promlčecí doby odvozené od vydání příkazu ze dne 27. 2. 2019, ke kterému došlo dne 7. 3. 2019, připadl na 7. 3. 2020. V průběhu této nové promlčecí doby vydal obvodní báňský úřad rozhodnutí ze dne 26. 2. 2020, jímž shledal žalobce opětovně vinným, a to dne 27. 2. 2020, kdy je podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu odeslal právnímu zástupci žalobce elektronicky prostřednictvím datové schránky (vypraveno dne 27. 2. 2020). K vydání dalšího rozhodnutí ve smyslu § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky, majícího za následek přerušování běhu promlčecí doby a počátek běhu doby nové, tak došlo před uplynutím jednoleté promlčecí doby. Žalobou napadené rozhodnutí pak bylo vydáno (předáno k doručení) dne 20. 5. 2020 a téhož dne nabylo i právní moci. Z uvedeného vyplývá, že neuplynula ani objektivní tříletá lhůta stanovení v § 32 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, v níž musí být přestupek projednán.
23. Soud směrem k žalobci poznamenává, že jeho názor, že účinky standardního meritorního rozhodnutí, včetně přerušování běhu promlčecí doby, má pouze příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, je mylný. Příkaz jako rozhodnutí o vině již svým vydáním má za následek přerušování běhu promlčecí doby, a to bez ohledu na to, zda následně dojde k jeho zrušení v důsledku podání odporu, či nikoli. Podání odporu totiž nic nemění na skutečnosti, že byl vydán příkaz jakožto rozhodnutí, kterým byl obviněný uznán vinným, a tudíž došlo k naplnění podmínek pro přerušování promlčecí doby podle § 32 odst. 2 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2020, č. j. 4 As 250/2020-55, bod 18). Otázkou, zda vydáním příkazu, popř. jeho doručením, dochází k přerušování promlčecí doby ve smyslu § 32 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, či nikoli, se podrobněji zabýval také Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ve svém rozsudku ze dne 28. 12. 2020, č. j. 61 A 9/2020-

43. Soud dále zdůrazňuje, že odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 12. 2019, č. j. 20 A 4/2019-72, je zcela neopodstatněný, neboť v tomto rozsudku vůbec není obsažen závěr soudu o tom, že příkaz, proti němuž byl podán odpor, nepřerušuje běh promlčecí doby.
24. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že námitka týkající se marného uplynutí promlčecí lhůty není důvodná.
25. Žalobce dále namítal, že žalovaný svým postupem porušil zásadu *ne bis in idem*, neboť přestupek, ze kterého byla uznán vinným, byl v jednočinném souběhu s činem, za který již byl postižen. Soud považuje za nutné nejprve zodpovědět otázku, zda v případě žalobce a jeho počínání na předmětných pozemcích se jednalo o vícečinný, nebo o jednočinný souběh přestupků. Soud se přiklání k závěru, že se jednalo o souběh vícečinný.
26. Zásada *ne bis in idem*, tedy právo nebýt souzen nebo potrestán dvakrát za týž čin, je na ústavní úrovni upravena v čl. 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Povinnost ctít uvedenou zásadu dále plyne z mezinárodních závazků České republiky, zejména z čl. 4 odst. 1 protokolu č. 7 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), podle nějž *„nikdo nemůže být stíhán nebo potrestán v trestním řízení podléhajícím pravomoci téhož státu za trestný čin, za který již byl osvobozen nebo odsouzen konečným rozsudkem podle zákona a trestního řádu tohoto státu.“* Ačkoli uvedená ustanovení hovoří toliko o „trestním stíhání“ či „trestním řízení“, danou zásadu je nepochybně třeba vztáhnout i na řízení o přestupcích. Platnost zásady *ne bis in idem* i pro oblast správního trestání konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 16. 2. 2005, č. j. A 6/2003-44. Předpokladem jejího uplatnění je, aby se jednalo o stejný skutek, tj. aby byla dána totožnost skutku.
27. V projednávané věci byla žalobci uložena pokuta za přestupek podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona, jehož se žalobce dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 v ranních hodinách vědomě a úmyslně neoprávněně vnikl s dalšími účastníky akce „KLIMAKEMP 2018“ do důlního díla – lomu Bílina na druhý skryvkový řez, k rypadlu KU 800/K105, organizace Severočeské doly a. s., IČO: 49901982, kde je vykonávána hornická činnost a kam je vstup zakázán, kde byl v katastrálním území Libkovice u Mostu, GPS souřadnice 50°33'43,9'' N; 13°41'51,7'' E, zajištěn Policií České republiky z důvodu protiprávního jednání.
28. Příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 5. 11. 2018, č. j. MELT/68865/2018, byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím tím, že dne 30. 6. 2018 v dopoledních hodinách v prostoru lomu Dolů Bílina v katastrálním území obce Libkovice na souřadnicích 50°33'43,9'' N; 13°41'51,7'' E nesplnil pokyn policisty udělený na základě § 8 odst. 4 zákona o právu shromažďovacím sloužící k zajištění účelu shromáždění.
29. Příkazem Města Litvínova ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. MELT/68836/2018, č. j. OKT/682/2018/ŠIK, byl žalobce znán vinným ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích, jehož se dopustil tím, že dne 30. 6. 2018 dopoledních hodinách v prostoru lomu Dolů Bílina v k. ú. obce Libkovice na souřadnicích 50°33'43,9'' N; 13°41'51,7'' E neuposlechla výzvu úřední osoby při výkonu její pravomoci znějící „Jménem zákona, opusťte od protiprávního jednání a vraťte se na trasu pochodu, jinak se vystavujete zákroku Policie ČR“.

30. Přes časovou a místní souvislost mezi shora uvedenými popisy jednání je z oznámení o přestupku ze dne 24. 7. 2018, č. j. KRPU-140527-2/PŘ-2018-040672, podle názoru soudu zřejmé, že žalobou napadeným rozhodnutím projednávaný přestupek byl spáchán oproti přestupkům projednaným Městským úřadem Litvínov a Městem Litvínov jak odlišným jednáním, tak s odlišným následkem. Zatímco přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona se žalobce dopustil tím, že neoprávněně vnikl do důlního díla, přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím se dopustil až následně v době, kdy se již nacházel v důlním díle a neuposlechl výzvu Policie České republiky, aby je opustil. Spácháním přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona žalobce ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem, zatímco spácháním přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím ohrozil zájmy směřující k odstranění rozporů při střetu různých práv a k ochraně veřejného pořádku, zdraví a majetku. Zjevně se tedy jednalo o odlišný následek protiprávního jednání, který je z hlediska odpovědnosti za přestupek rozhodný. Soud proto uzavírá, že se v tomto případě jedná o vícečinný souběh přestupků, tudíž nebyla porušena zásada *ne bis in idem* a námitka není důvodná.
31. Dále se soud zabýval námitkou neprokázání přestupku, neboť podle žalobce nebyla prokázána jeho totožnost. Při prokázání totožnosti vycházel obvodní báňský úřad zejména z oznámení o přestupku a seznamu dodatečně ustanovených osob. Poukázal rovněž na skutečnost, že žalobce byl na základě totožných podkladů shledán pravomocně vinným ze spáchání přestupků příkazem Městského úřadu Litvínov ze dne 5. 11. 2018, č. j. MELT/68865/2018, a příkazem Města Litvínova ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. MELT/68836/2018, č. j. OKT/682/2018/ŠIK, který nikterak nenapadal.
32. Z oznámení o přestupku plyne, že oznámení o spáchání přestupku podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích a o přestupku podle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím spáchaných totožnou osobou bylo vyčleněno pod č. j. KRPU-133257-2/PŘ-2018-040672. O přestupku dle § 14 odst. 1 písm. d) zákona o právu shromažďovacím rozhodl Městský úřad Litvínov pravomocným příkazem ze dne 5. 11. 2018, č. j. MELT/68836/2018. O přestupku dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o některých přestupcích rozhodlo Město Litvínov pravomocným příkazem ze dne 5. 11. 2018, sp. zn. MELT/68836/2018, č. j. OKT/682/2018/ŠIK. Podkladem pro tato rozhodnutí bylo výše uvedené oznámení o přestupku zmíněné v oznámení o přestupku, na základě kterého bylo zahájeno předmětné řízení. Všechna uvedená řízení tedy byla zahájena na základě oznámení o přestupku týkajících se totožné osoby. Klíčovým podkladem pro rozhodnutí byl podle názoru soudu seznam dodatečně ustanovených osob ze dne 13. 9. 2018, č. j. KRPU-182406-1/ČJ-2018-040070, podle kterého byl žalobce ztotožněn Policií České republiky. Seznam obsahoval mimo jiné i výřez fotografie osoby zajištěné po spáchání předmětného přestupku a fotografii žalobce z databází dostupných Policii České republiky. K tomuto seznamu soud uvádí, že se nejedná o úřední záznam, ale o podklad rozhodnutí poskytnutý Policií České republiky. Na základě těchto podkladů lze podle názoru soudu učinit závěr, že totožnost žalobce byla prokázána, neboť oznámení o přestupku původně vedeného na neznámého pachatele, bylo ve správním řízení doplněno seznamem dodatečně ustanovených osob, v němž Policie České republiky provedla ztotožnění žalobce pomocí fotografií, z nichž jedna je výřezem fotografie obsažené v oznámení o přestupku. V seznamu dodatečně ustanovených osob je nad fotografiemi žalobce uvedeno číslo jednací, jež se shoduje s číslem jednací oznámení o přestupku, o kterém rozhodl Městský úřad Litvínov pravomocným příkazem. Skutečnost, že se jedná o

žalobce, potvrdil i on sám, když při ústním jednání před obvodním báňským úřadem navrhl předmětný příkaz jako důkaz.

33. Je pravdou, že tvrzení obvodního báňského úřadu, že při ústním jednání provedl porovnání fotografie žalobce z předloženého občanského průkazu s fotografií obsaženou v seznamu dodatečně ustanovených osob, nemá oporu ve správním spisu, jelikož o tomto postupu obvodního báňského úřadu není v protokolu o ústním jednání žádná zmínka. Tato skutečnost představuje vadu řízení, která ale nemá vliv na zákonnost rozhodnutí, jelikož ostatní skutečnosti, na základě kterých ověřoval obvodní báňský úřad totožnost přestupce, jsou dle soudu dostačující k prokázání totožnosti žalobce.
34. Soud námitku nedostatečného ztotožnění žalobce považuje za účelovou, když na straně jedné žalobce argumentuje tím, že došlo k porušení zásady *ne bis in idem*, když se tohoto přestupku měl dle názoru žalobce dopustit v jednočinném souběhu s přestupky, z jejichž spáchání byl pravomocně uznán vinným Městským úřadem Litvínov a Městem Litvínov, a na straně druhé tvrdí, že přestupku projednávaného v tomto správním řízení se měla dopustit jiná osoba. Námitku, že v daném řízení nebylo dostatečně prokázáno, že přestupek spáchal žalobce, tedy soud rovněž neshledal jako důvodnou.
35. Dále se soud zabýval námitkou žalobce, že účastí na předmětném protestu nebyl naplněn materiální znak přestupku podle § 40a odst. 1 písm. a) horního zákona. Z tohoto ustanovení plyne, že *„fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že neoprávněně vnikne do důlního díla nebo do území, ve kterém je vykonávána hornická činnost nebo činnost prováděná hornickým způsobem nebo do poddolovaného území, kam je vstup zakázán.“*
36. K dané problematice se nejednou vyjádřil Nejvyšší správní soud, který uvedl, že trestnost přestupků se řídí obdobnými principy a pravidly, jakými se dosud řídila trestnost trestných činů, a proto pro trestnost jednání, které naplňuje formální znaky přestupku, musí být naplněna i materiální stránka přestupku. Za přestupek je považováno takové zaviněné jednání fyzických osob, které naplňuje formální znaky stanovené v zákoně a zároveň porušuje či ohrožuje zájem společnosti byť i v nepatrné míře. Lze vycházet z předpokladu, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. Tento předpoklad by však nenastal za situace, kdy se k jednání, které naplnilo formální znaky skutkové podstaty přestupku, přidruží další významné okolnosti, které vylučují, aby takovým jednáním byl porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. V takovém případě by nedošlo k naplnění materiální stránky přestupku, a jednání by tak nemohlo být za přestupek označeno (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 As 104/2008-45, či ze dne 19. 4. 2012, č. j. 7 As 137/2011-52).
37. Žalobce zpochybňoval existenci materiální stránky přestupku s poukazem na to, že důvodem vniknutí účastníků protestu na území, kde probíhá hornická činnost, byla dlouhodobá ochrana veřejného zájmu – konkrétně lidského života, zdraví, majetku, veřejných rozpočtů, životního prostředí a klimatu.
38. S ohledem na práve uvedené jsou správní orgány povinny zkoumat, zda určité jednání lze označit za přestupek, a zda tedy došlo k naplnění nejen formálního, nýbrž i materiálního znaku přestupku. Za přestupek je považováno zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti, přičemž právě v porušení nebo ohrožení společnosti lze spatřovat materiální stránku přestupku. Žalobce svým jednáním naplnil skutkovou

podstatu vytýkaného přestupku ve všech jeho znacích, přičemž nebyly přítomny významné okolnosti, které by vyloučily, aby byl jejím jednáním porušen nebo ohrožen právem chráněný zájem společnosti. Významnou okolností vylučující protiprávnost nemůže být žalobcem uváděný zájem na dlouhodobé ochraně životního prostředí, který byl pohnutkou jeho jednání, neboť snaha upozornit na klimatickou krizi neopravňuje k porušování platných právních předpisů. Soud dále uvádí, že pouhou účastí na protestu se žalobce přestupkového jednání nedopustil. Toho se dopustil až v okamžiku, kdy se odchýlil od plánované trasy protestního pochodu a neoprávněně vnikl do důlního díla.

39. Na základě výše uvedeného soud shledal, že v nyní posuzovaném případě nebyly zjištěny zvláštní okolnosti natolik snižující nebezpečnost přestupkového jednání, že by materiální znak přestupku zcela vymizel. Soud naopak konstatuje, že materiální znak přestupku byl žalobcem naplněn bez pochybností, neboť žalobce vnikl do prostoru důlního díla, čímž ohrozil veřejný zájem na hospodárném a bezpečném dobývání výhradních ložisek chráněných horním zákonem a zároveň též zájem na ochraně života a zdraví osob. Předmětná námitka tak není důvodná.
40. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
41. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 3. března 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.